

Јелена ИЛИЋ МАНДИЋ*

Историјски институт
Београд

ПОПИС ПРАВОСЛАВНИХ СВЕШТЕНИКА ПЕТРОВАРАДИНСКЕ РЕГИМЕНТЕ ИЗ 1760. ГОДИНЕ**

Апстракт: Попис православних свештеника Петроварадинске регименте спровеле су аустријске војне власти 1760. године с намером да укажу на појаву повећања броја свештеника и самим тим смањење броја војних обvezника. Документ доноси и податке о структури свештеничких домаћинстава, и то у погледу броја, старости и војног статуса њихових мушких чланова, као и о структури земљишних поседа којим су располагали.

Кључне речи: Хабзбуршка монархија, Војна крајина, Петроварадинска регимента, Карловачка митрополија, 18. век, 1760. година, попис, православно свештенство.

Године 1760. спроведен је попис православних свештеника у Славонско-сремској војној крајини Хабзбуршке монархије (и то у Петроварадинској и Грађишкој регименти), који се данас налази у фонду Ратног архива у Аустријском државном архиву. Попис су спровеле војне власти у време Седмогодишњег рата (1756–1763) са циљем да укажу на пораст броја свештеника на територији регименти након последње спроведене евиденције о њиховом бројном стању из 1756. године.¹ Попис

* jelena.ilic@iib.ac.rs

** Рад је настао као резултат истраживања на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије *Од универзалних царстава ка националним државама. Друштвене и политичке промене у Србији и на Балкану* (Ев. бр. 177030).

¹ Österreichische Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Hofkriegsrath, Akten 1760, Karton 417, 1760 – 74 – 267, Folio 15–22. Попис свештеника је спроведен у Петроварадинској и Грађишкој регименти, а овом приликом прилагјемо само попис свештеника Петроварадинске регименте.

је обухватио свештеничка домаћинства, а рубрике у њему сведоче о броју, старости и војном статусу њихових мушких чланова, као и о структури земљишног поседа којим су располагали.

Пораст броја свештеника у епархијама Карловачке митрополије уочен је у време митрополита Павла Ненадовића. Он је примећен и у цивилном и у граничарском делу Сремске епархије, чији су поједини пропотопијати (Карловачки, Земунски, Сурчински, Митровачки и Шидски пропотопијат) улазили у састав Петроварадинске регименте. Према подацима црквених пописа број свештеника у граничарским насељима ове регименте порастао је између 1751. и 1756. године за око 20, а у периоду од 1756. до 1766. године за 40 свештеника. Митрополит је у своју одбрану истицаша да је за повећањем броја свештеника постојала потреба. Ово се може прихватити као тачно јер су црквени пописи у периоду између 1751. и 1766. године забележили пораст са 1.806 на 3.850 православних домаћинстава у истим граничарским насељима Петроварадинске регименте.²

У пропратном извештају пописа спроведеног 1760. године војне власти су образложиле своје разлоге за његово спровођење. Повећањем броја свештеника и њихових домаћинстава „значајно је смањен број војно способних људи“, као и „ерарске дажбине у натури и новцу“. Сматрали су да је број православних свештеника повећан „без потребе и само на штету“ царске војске, јер су долазили из домаћинстава која су претходно пописана у активном војном статусу и у којима су се налазили гренадири и пешадинци. Војне власти су „по службеној дужности указале на ову, у највећој мери штетну појаву“, приписујући је у одговорност архиепископу и митрополиту Павлу Ненадовићу. Исказале су бојазан да би „за коју годину трећина породица у регименти могла бити свештеничка“, при чему су то „обично била најмногочланија и најимућнија домаћинства“. У том случају, упозоравали су, неће бити у стању да надокнаде губитке претрпљене у рату који је трајао, јер ће мобилисани подофицири и редови одбијати да служе и бежати под изговором „да су из свештеничких породица“. Војне власти су настојале да се супротставе уврженом

² Пораст броја домаћинстава исказан је само за насеља која су обухваћена пописом који прилажемо у овом раду, дакле, пре него што су у Петроварадинску регименту уврштена насеља властелинства Војка 1765–1766. године. Иако пописи из 1751. и 1756. године нису поузданни (приказују заокружен број кућа), евидентан је пораст броја домаћинстава у насељима (К. Петровић, *Статистички подаци о сремској епархији у 1750–51. години*, Зборник Матице српске за друштвене науке 15 (1956) 80–104; Д. Руварац, *Српска митрополија карловачка око половине XVIII века*, Срп. Карловци 1902, 15–57).

тумачењу по коме су сви мушки чланови свештеничких домаћинстава били ослобођени војне обавезе. Суштина проблема произилазила је, наиме, из чињенице да питање војне обавезе мушких чланова свештеничких домаћинстава није било прецизно решено.

Свештеници су 1760. године пописани у 38 насеља Петроварадинске регименте.³ У овим насељима је евидентирано укупно 101 свештеничко домаћинство са 392 мушка члана чија је војна способност описана у рубрикама пописа. У мушкију популацији издвајало се 99 способних за војну службу (Dienst-taugliche), од којих је 40 било регрутовано (zum dienst enroulirte) у статусу редова (Gemeiner; Gefreyter; Fourir; Tambour), а 59 прекобројно или у резерви (Supernumerari). Преостали пописани били су ослобођени војне службе по неком од уобичајених основа – као особе у статусу свештеника (Geistliche – 107), превише млади и убројани у војни подмладак (Nachwachs – 133), или пак, физички неспособни (Invalide – 53), и то због старости (halbe – 34) или телесног недостатка (ganze – 19). Другим речима, у тренутку пописивања у овим домаћинствима је било 25,25 % оних који су већ били регрутовани за војну службу и 33,92 % оних који су припадали групи будућих регрута, док су остали били трајно ослобођени војне обавезе као духовна лица (27,29 %) или за њу неодговарајућа лица због старости и болести (13,52 %). У просеку се у једном свештеничком домаћинству налазило 3,88 мушких чланова, а располагало је с 18,23 јутара обрадивог земљишта.

Главни разлог за настанак овог пописа била је намера војних власти да укаже на пораст броја свештеника, па је у њему направљена разлика између „старих“ свештеника који су евидентирани и у претходном попису из 1756. године (alt von [1]756.) и оних који су „новопостављени“ (neugemachte) после ове године. Пописом је установљено да је број свештеника у Петроварадинској регименти порастао између 1756. и 1760. године са 70 на 107. Уз имена старих свештеника стајала је ознака „поп“, док су новопостављени евидентирани према војном статусу који су имали 1756. године – као „подмладак“ (23), „прекобројни“ (9), „полуинвалиди“ (4) или „гемајнери“ (1). На овај начин је утврђено за колико су нова рукоположења смањила број раније евидентираних војних обvezника.

³ Пописом је заправо обухваћено 36 насеља, јер су Крчедин и Бечмен пописани два пута. Петроварадинска регимента је од 1753. године обухватала 43 насеља (Ф. Ш. Таубе, *Опис Краљевине Славоније и војводства Срема*, Нови Сад 2003, 142–143), па се може утврдити да су из овог пописа изостављена граничарска насеља Сурдуц, Бежанија, Товарник, Хртковци, Никинци, Батровци и Босут (Ушће), као и два војна комунитета – Земун и Буковац.

Већина нових свештеника припадала је војном подмлатку, а њихова старост се у тренутку пописивања кретала између 13 и 23 године. Будући да је најмлађи нови свештеник имао само 13 година, а деветорица били млађи од 16 година, поставља се питање црквено-правне исправности њиховог рукоположења и стварне функције у парохији. Неколико година касније, 1766. године, у истим насељима налазило се само 15 од 37 младих свештеника који су пописани шест година раније, и то у статусу свештеника са синђелијом. По свему судећи, критике на рачун парохијског свештенства у време митрополита Павла Ненадовића, које су се односиле на неумерени пораст њиховог броја, низак ниво образовања и појаву да новцем купују рукоположење и синђелију, па чак иако малолетни, нису биле без основа. Прилике у парохијама нису регулисане све до седамдесетих година 18. века, када је на темељу одлука Народно-црквеног сабора из 1769. године и Регуламента из 1770. године, спроведена редукција парохијалног свештенства и низ других реформских мера у организацији епископија и парохија.⁴

Транскрипција документа

Ganzgehorsambstes Pro Memoria – 14 Juny [1]760.

In wie weith abseithen des orientalis Ecclesiae graeci non uniti ritus Erzbischoffen, und Metropolitens Pauli v[on] Nenadovich Excellenz die zahl seiner geistlichkeit in dem Numero des meinem Com[m]ando dermahlen an vertrauten löbl[ichen] Peterwaradiner Infant[erie] Reg[i]m[en]t ohne erfordernuß bloß zum Schaden, und nachtheile Ihro Röm[ische] Kay[serliche] König[liche] May[estat] allerhöchsten dienstes auß würk[lich] zum Militar Stand conscribiten haushaltungen worinnen Grenadiers und Fousillieurs befindlich, vermehret worden seynd, werden Euer Excellenz aus der ganz gehorsambst bey folgender Specification zu ersehen geruhen.

Gleich wie nun hierdurch diesem hin nicht Completen Regiment eine nahmhafte anzahl waffen fähige Mannschaft einerseits entzogen, anderer

⁴ И. Зеремски, *Попис свештенства и народа у Митрополији Карловачкој из 1769*, Гласник Историјског друштва у Новом Саду 4 (1931) 46–58; М. Костић, *Редукција парохијских свештеника у карловачкој митрополији 1770*, Гласник Историјског друштва у Новом Саду 5 (1932) 91–94.

seits das hoche aerarium mercklichen in Natural- und Geld praestationen geschwächet wird. So habe das dißfählig höchst schädliche unternehmen hinmit pflichtschuldigst an tag legen, deme aber zugleich fernes beyfügen sollen, wie nehmlichen sie Graeci ritus geistliche für das in die aichlung getriebene S. v. Porsten Viech den restirenden betrag statt ad Cahsam Regimmis zuverlegen dem H[errn] Erzbischoffen, und Metropoliten behändiget hätten, welchen zwar zu verschidenen mahlen anbegehrten lassen, dahingegen zur stunde noch nicht erhalten können, sondern imer mit lähene excusen von heüet bis morgen aufgezogen worden. Es beruhet demnach eine wie das andere von Euer Excellenz hocher Disposition, und einleithung diesem in convenienti durch behörige wege, und Mittel, umb so mehrers abhelfliche Maaß zu verschaffen, als ohnsonsten in wenig Jahren der dritte theill gedachten löbl[ichen] Reg[i]m[en]ts aus puren geistlichen familien /: worzu sie die populoest- und vermöglichste haushaltungen zu nehmen gewohnet seynd :/ bestehen darfte; d[aß] mann in die lange keine Mannschaft zu Ihro May[estat] allerhöchsten dienst, und completirung des in gegenwärtigen krieg erlittenen abgangs an erwagen die zu dem jungst hin fürgewesten außmarche von sothanen famillien beordnet geweste unter off[icie]rs, und gemeine unte dem praetext, von geistlicher Familie sich des dienstes geweigeret, und die Flucht ergriffen haben, mehr auf zu bringen wüste, noch in stand seyn wurde.

Sig[natum] Eßegg den 6te May [1]760.

Unterthanigst gehorsambsten

G. R. Jeohsich

Obristleuhnt[ant] m[anu]p[ropria]

Specification

Deren mit heüt zu Ende gesezten dato sich unter dem löbl[ichen] Peterwaradiner Infant[erie] Reg[i]m[en]t befindlichen geistlichen Graeci ritus non uniti samtlichen familien, und ihren besizenden grund-stükhen, mit der Distinction, wie vill deren bey lezteren Musterung [1]756 gewesen, und wie vill seithero neugemacht worden. Alß

		Ortschäfthen		No deren hauberm		Chargen		Nomina		darinnen seynd conscribirt worden		gesessen an Grundstücken		Summa der Grundstücke[n]	
Policzce	135	Ivan Pakicz Popp Dimitrie	38 8	Stephan Jovanovicz Peter Jovan ist ein Nachwachs	34 49 20	1 1 1	1	Geistliche	Invalide	Joch Akher	Madlen Wiesen	Motika Weinbergarten		12 1/2	
Progar	42	Moisillo Popovicz Jovan	49 21				1	halbe	ganze	Summa deren					6
Becmen	53	Radivoi Radizevich Popp Aczim Nikola Jakhsa Janko Stephan	57 26 31 18 10 7				1	Neugemeachte	alt von [I] 756.	Nachwach[ß]	Supernumerar[art]	Zum dienst enroulirte	halbe	18	18

	Leib.	58	Beczmen	Peter Garnianin Andria Marko Popp Lahsar Milicz Jefrem	40 32 26 23 19 11	1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1	6 6 2 1/2 2 1/2 3 3	5 1/2	
	Leib.	9	Petrofciczz	Mihaillo Jovanovich Thomo Stephan	67 26 24	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1	3 3 3	6 6 2	8
	Leib.			Latus	2	6	11	5	2	1	25	78 1/2
	Leib.	142	Carloviczz	Georgie Radosavlevich Popp Arsenia Jerothia Jehsonnis Theodosie Popp Panthelia Pavle	39 27 22 17 22 16 11	1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1	7 7 7 7 7 7 7	18	
	Leib.	237		Nedelko Abaczia Pavo Popp	65 31					1 1 1 1 1 1 1	2 2 2 2 2 2 2	20
	Leib.	279		Stephan Gaihsich Popp Jovan	59 27					1 1 1 1 1 1 1	13 13 13 13 13 13 13	20
	Leib.	280	Mitroviz	Subotha Radomiroviz Attanasie	47 25					1 1 1 1 1 1 1	7 7 7 7 7 7 7	20
	Leib.	281		Simeon Petrovitz Popp Luka Magane Silvester	47 67 16 10					1 1 1 1 1 1 1	13 13 13 13 13 13 13	20

	14	Milicz Mallbahsich Mikaillo Thodor Popp	64 26 26	1 1 1	1 1 3	1 3 24	6 6 30	
	26	Marko Jurahsimovicz Simo Nachw: Alletta	66 18 17		1 1 1			
	155	Miat Vorkapiz Nikola Lazar halber Invalid Pava	66 28 26 6		1 1 1 1		3 3 16 4	20
Banofce	208	Ivan Stojanoviz Popp gestorb: Gajo Phillipp						
	209	Peter Millin Popp Jovan Maxim Arsenia	54 43 13 12		1 1 1 1		2 2 16 4	20
		Latus						
	45	Stoiko Sekullz Popp Bohsko Moio	43 26 13	3 1 1	22 13 4	6 2 2	61 195 71 1/2	266 1/2
Obrißtwachtmasters	4	gem: Jamina	Nona Czorakoviz Jovan Ivan Arsenia Supernum: Anton Lahso	68 38 31 21 18 5			3 1 1 1 1 1	20
							6 5 1/2 9	14

	260		Thodor Koczar Popp Nikola Staniouk Stephan Jovan Mihaillo Miter Nikola	44 57 52 42 18 15 12 11	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	19	
	261	gem: geff[eyer]	Mihsko Vullitz Simoth Aczim Vahso Superum: Stephan Ignatia Alexa	37 29 27 24 11 13 10	1 1 1 1 1 1 1						
Ladjarak			Lahso Michailloviz Sava Jovan Nicola Dimitar	24 54 21 21 9		1 1 1 1 1		1 1 1 1 1	7 7 5 5	2,5 2,5 28 28	28
	280	gem: gem:	Serdan Jurish Lahso Cuhsmann Nachw: Vahsill Simo	52 13 14 13 11				1 1 1 1 1			
	1	Beczka	Latus	10 21 54 18 10 13 4 130							
Rahskoviz	8	corp: gem:	Andria Angellich Jovan Vahso Gligoria ist Supern: Marko	30 57 26 15 6	1 1 1 1 1						
Rahskoviz		Beczka							5 5 32 32	12 12	44 44

	56	gem: d:	Kojo Boich Cuhsman Damian Jurath Theophan Leonthia Phillip Nachwachs Jovan	77 46 37 32 18 10 15 5	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	40
	126		Simo Nikolich Popp Andria Janko Allexa Gavrillo Stephan Peter	46 35 33 27 25 14 10	1 1 1 1 1 1 1				
	127		Millisao Vukovich Popp Jacob	36 10	1 1				
	6	corp:	Jovan Thodorovich Millos Nachwachs Moio	52 15 11	1 1 1				
	39	gem: gem:	Milutin Milutinovic Pavo Vahso Phillipp Saria Gjurad Nachwachs Andria Maxim Thoma Danillo	56 33 27 28 8 16 12 11 10 8		1 1 1 1 1 1 1 1 1			20
			Schahsincze						40

	207	Sallankoment	Stephan Czoraví Popp Jovan Pavo Petar	62 9 5 1 1	1 1 4 1 1	1 1 4 1 1	9 9 9 4 4
	208		Jovan Marianoviz Popp				
	219		Arsenia Stoikov Popp				
	3	gem: d: d:	Polagioie Janczich Millovan Vahsil Jovan halber Invalid Illia Rade Andria	31 26 23 21 11 76 6	1 1 1 1 1 1 1		
	77	Gerezecin	Juricza Diakok Popp			7 45 12 3 60	
	78	Latus	Peter Detonski Popp	23 38 84 35 20 10	20 20 10 230 689	18 18 217 60 966	18
	29		Thoma Iffkovic Thodor Panthelia Niczeta Jovan Nachwachs	46 32 37 29 16	1 1 1 1 1	1 1 1 1 5	20
	56		Jurath Stoiadinovih Jovan Nachwachs Cziro Petrovitz	55 14 23	1 1 1	1 1 1	38
	70	Neu Carlovitz	Pero Gisdobranski Athanaezko Thimothia Mitar Nikola Nachw: Arsenia Jacob	83 43 40 37 14 6 6	1 1 1 1 1 1 1	3 3 3 3 7 32 6	19 38

	71	Jaka Konievich Popp Cziro Jacob	28 55 12	1	1	1	3	16	9	25
Neu Carlovitz	89	Maxim Gisdo branski halber Invalid	38		1		1	10	2	12
	88	Pero Popoviz Maxim Popp Nikola Marko	10 27 7 12	1	1					14
	60	Ilia Czonkii Popp Jovan Jehsen	45 12 10	1	1		4	10	4	20
Belleghis	61	Risto Bohsich Popp Arsenia Thodor Thimothia Antonia	43 21 19 16 15	1	1		3	16	4	20
		Latus								
	14	Jovan Illich Popp Vahso	28 14	41	95	40	24	22	12	262
Belleghis	29	Thimothia Schuhnsiar Nikola Juro ist ein Supernum: Atanaczko Kerhsich	56 70		1				2	852
	6	gem: Kerezedin	Petar Popp Jurath	1	1	1	1	3	16	4
Surczin	18	fourir	Matho Stoianoviz Thomahs Stephan Ilia ist Popp worden Milohs Urohs	38 48 28 21 14 10	1			3	32	8
Bernardovic h					1	1				40
					1	1				34

	37	gen:	Millahso Mirzezitch Popp Peter Utrohs Victor	20 59 26 12	1 1 1 1	1 1 1 1	4 28 6 34
47	gen:	Czvetko Jovanoviz Vuczko Petar Jovan Pavle Nachw: Petar	29 27 24 32 16 12	1 1 1 1 1 1			
	82	gen:	Matho Drobniak Lahsar Stephan Nikola ist Popp worden Attanaczko Stanisavleviz Nach: Aczko Proto Popp	67 33 26 21 13 57		1 1 1 1 1 1	28 6 34
	139		Novak Thodoroviz Milloie Petar Sava Popp Ilia	67 37 21 31 6		1 1 1 1 1	2 14 3 17
	52		Latus	34	45 102 48 27 26 15 297 1056 306 60 1422	5 14 3 14 3 14 3 17	
	61	Jacova	Schivko Vukcoieviz Andria Jovan Laso ist Diaconus Pavle	69 40 27 21 6		1 1 1 1 1	
	85		Simo Mattitch Popp Attanaczko	59 57		5 48 12 60	

	Grabovaz	129	Rafat Lahsarovic Popp Attanasie	29						2	11	5		16
	Moroviz	36	Jovan Popovich Petar	26	1	1				2	6	6		12
		21	gem: Gajo Patkoviz Stephan Superum:	30	1					2	5 1/2	5		10
			34	Stephan Lohsnizzanin Nachw: Jovan Nikola Illia	23		1			2				1/2
Gerk					17		1							
					15		1							
					12		1							
					8		1				4			
					68	Radosav Topaloviz Sava Nachwachs	53		1	1		2		
					14									
					75	Nicola Radosavlevich Popp Abraham Superum: Gavro Pavo	46		1	1				
							28		1					
							14		1					
							7		1					
Ratscha		47			Stephan Poltsich Popp	34		1		1				
					Philip Obradovic Popp	40								
Kupinoveo		125			Jovan Sretkovic Popp	28		1		1	11	5		16
		126								1	11	5		16
Oggar		13	gem: Gjurad Ristivojevic Mihaillo Stephan Arsenia Patelia Nachw: Illia Pavle		38	1								
						10		1						
						42								
						6		1						
						18		1						
						15		1						
						7				7	9	3		12

Oggar	58	Miltohs Schivandoviz Popp	30												
		Marko Jovan Ahsentia	31 14 5	1	1	1	1	1	1	4	9	6		15	
Obriehs	4	Stamat Radoviz Damian Nachwachs Peter	64 23 14			1	1		1		3	6	7		
										3				13	
Obriehs	34	gem: Jovan Purkovic Stephan Nachwachs	46 16	1		1				2	10	3			
	33	gem: Illa Panthelia Popp	33 25 23	1	1	1				3	20	6			
Vituevze	5	Simo Mollovitz Miath Nachtw: Stephan	57 16 14			1	1	1		3					
	40	Gavrillo Dimitroviz	28			1				1	11	4			
Ahsania	25	Thimothia Stankovich Popp Mihaillo Janko Vahsil Millutin	26 63 28 18 14			1		1							
	4	Ivan Attanasich gem: Stephan Nikola Nachwachs	56 23 16			1			1	5	8	3			
Ahsahsevcze	105	Peter Strahsia Popp Pavo	60 16			1		1		3	10	10			
	106	Marko Magarohevsits Joseph Popp Ivan	25 7			1	1	1		2	5	5			
										3	5	5			

Mallavahse	83		Andria Brahsich Popp	44										
			Arsenia	15										
			Nestor Savith Magister	25										
Illincze	54		Allexa Markoviz Popp	1										
			Maxim	26										
Suma des demahligen geistlichen Standes graci ritus nebst ihre ganzen familie														
bey der in A[mn]o [1]756 beschehenen conscriptio war d[er] stand	40		59	133	70	37	34	19	392	1343	439	60	1842	
über Abzug zeiget sich d: zu verstärkung solchen d: hohe aerarium verkürzet worden umb	5		51	85	70		13	4	228	823	277 1/2	33	1133	1/2
	35		8	48		37	21	15	164	520	161 1/2	27	708	1/2

Jelena ILIĆ MANDIĆ

**CENSUS OF ORTHODOX PRIESTS
OF THE PETROVARADIN REGIMENT IN 1760**

Summary

The census of Orthodox priests of the Petrovaradin Regiment in the Military Frontier of the Habsburg Monarchy was conducted by Austrian military authorities in 1760. Carried out during the Seven Years' War (1756–1763), the register aimed to show how the number of priests in this regiment increased and brought about a decline in the military population. The data show the structure of priests' households, i.e. the names, number, age and military status of their male members, as well as the structure of their land property. Orthodox priests were registered in 38 settlements of the Petrovaradin regiment (of 43 in total). There were 101 priests' households with 392 male members. An average household had 3.88 male members and possession of 18.23 acres of arable land.

As the military authorities aimed to point out to the growth in the number of priests, the register noted the difference between "old" and "new" priests, depending on whether they were appointed before or after 1756. The increase in the number of priests between 1756 and 1760 (from 70 to 107) was considered harmful for the military, because the newly privileged members of priests' households were previously registered in active military service. Since the youngest "new" priest was only 13 years old and nine of them were under 16, it is reasonable to question the canonic legitimacy of their appointment and their real function in parishes. The circumstances in Orthodox parishes were not regulated before the last quarter of the 18th century, when the Assembly of the People and Clergy in 1769 and Church Regulations in 1770 mandated a reduction in the number of priests, and introduced a number of other reform measures regarding the organisation of episcopacies and parishes of the Karlovci Metropolitanate.

Keywords: Habsburg Monarchy, Military Frontier, Petrovaradin Regiment, Karlovci Metropolitanate, 18th century, 1760, census, Orthodox clergy.

Чланак примљен: 30. 04. 2015.

Чланак коначно прихваћен за објављивање: 15. 09. 2015.